Pracovník/pracovnice výplachového servisu (kód: 21-045-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství (kód: 21)
Týká se povolání: Technik výplachového hospodářství
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Výroba a úprava vrtných výplachů a pracovních kapalin	4
Obsluha a vyhodnocení chodu očišťovacího zařízení	4
Provádění kvalitativního rozboru vrtného výplachu	4
Vedení provozní dokumentace výplachového hospodářství	4
Získávání informací o parametrech výplachu z technického projektu vrtu	4
Údržba a opravy strojů a zařízení	4
Volba postupu prací při zajišťování vrtného výplachu a očišťování vrtného výplachu	4
Dodržování bezpečnosti práce, správné používání pracovních pomůcek	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 30.01.2024

Kritéria a způsoby hodnocení

Výroba a úprava vrtných výplachů a pracovních kapalin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat funkce a význam vrtného výplachu a pracovních kapalin	Ústní ověření
b) Popsat používané chemikálie pro výrobu a úpravu vrtných výplachů a jejich funkce	Ústní ověření
c) Popsat technologii výplachového hospodářství	Ústní ověření
d) Definovat požadavky na dovoz surovin pro vrtný výplach a pracovní kapaliny podle zadání a vytvořit interní objednávku pro sklad	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha a vyhodnocení chodu očišťovacího zařízení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat princip očišťování výplachu	Ústní ověření
b) Popsat funkce jednotlivých částí očišťovacího zařízení (centrifugy, flokulační stanice, čerpadla, síta, D-silter, D-sander)	Ústní ověření
c) Očistit výplach centrifugou a vyhodnotit účinnost	Praktické předvedení s ústním zdůvodněním
d) Očistit výplach pomocí flokulační stanice a vyhodnotit účinnost	Praktické předvedení s ústním zdůvodněním

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění kvalitativního rozboru vrtného výplachu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést ovládání laboratorních přístrojů a zařízení potřebných pro rozbor výplachu	Praktické předvedení
b) Provést rozbor výplachu	Praktické předvedení
c) Popsat postupy jednotlivých měření a analýz	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení provozní dokumentace výplachového hospodářství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Napsat denní hlášení (mud report) na základě provedeného rozboru výplachu	Praktické předvedení
b) Zapsat výstupní údaje získané z chodu očišťovacího zařízení do denního hlášení	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Získávání informací o parametrech výplachu z technického projektu vrtu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Získat informace o parametrech výplachu z technického projektu vrtu	Praktické předvedení

Je třeba splnit toto kritérium.

Údržba a opravy strojů a zařízení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat funkce strojního zařízení výplachového hospodářství potřebné pro vrtání geologicko-průzkumných či těžebních a jiných technických vrtů (centrifugy, čerpadla a flokulační stanice)	Ústní ověření
b) Popsat zásady údržby strojního zařízení výplachového hospodářství potřebné pro vrtání geologicko-průzkumných či těžebních a jiných technických vrtů (centrifugy, čerpadla a flokulační stanice) podle technické dokumentace	Ústní ověření
c) Specifikovat náhradní díly strojního zařízení výplachového hospodářství potřebné pro vrtání geologicko-průzkumných či těžebních a jiných technických vrtů (centrifugy, čerpadla a flokulační stanice) podle technické dokumentace	Ústní ověření
d) Určit příčiny možných závad strojního zařízení výplachového hospodářství potřebného pro vrtání geologicko-průzkumných či těžebních a jiných technických vrtů (centrifugy, čerpadla a flokulační stanice)	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba postupu prací při zajišťování vrtného výplachu a očišťování vrtného výplachu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit postup prací při zajišťování výplachového hospodářství v návaznosti na určenou operaci při vrtné činnosti	Praktické předvedení
b) Zvolit postup prací při zajišťování výplachového hospodářství v návaznosti na určenou operaci při podzemní opravě sondy	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Dodržování bezpečnosti práce, správné používání pracovních pomůcek

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat základní ustanovení pravidel, zásad dodržování bezpečnosti práce na pracovišti	Ústní ověření
b) Popsat použití osobních ochranných pracovních prostředků	Ústní ověření
c) Popsat základní pravidla požární ochrany na pracovišti	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce

Uchazečem o zkoušku může být každá fyzická osoba starší 18 let, která získala alespoň základy vzdělání, nebo účastník rekvalifikace podle zákona č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti.

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP – (https://nsp.cz/jednotka-prace/vyplachovy-technik)

Autorizovaná osoba zároveň s odesláním pozvánky ke zkoušce písemnou formou sdělí, kde a jakým způsobem se uchazeč může informovat o svých povinnostech a průběhu zkoušky a které doklady/dokumenty musí uchazeč předložit bezprostředně před započetím zkoušky.

2. Průběh zkoušky

Před zahájením zkoušky uchazeč předloží zkoušejícímu průkaz totožnosti a případně další dokumenty opravňující k připuštění ke zkoušce uvedené v části 1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce.

Bezprostředně před zahájením zkoušky autorizovaná osoba seznámí uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s jeho právy a povinnostmi v rámci zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb. a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Zkoušející uzná, a tedy nemusí ověřovat, ty odborné způsobilosti, které byly již dříve u uchazeče ověřeny v rámci zkoušky z jiné profesní kvalifikace (nutno doložit osvědčením o získání profesní kvalifikace), a které jsou shodné svým rozsahem i obsahem. Rozsah a obsah odborné způsobilosti určují její jednotlivá kritéria a pokyny k realizaci zkoušky popsané v hodnoticím standardu. Zkoušející tyto odborné způsobilosti neuzná jako již ověřené, pokud by tím nebylo zajištěno řádné ověření ostatních požadavků stanovených tímto hodnotícím standardem (například při nutnosti dodržení technologických postupů a časové souslednosti různých činností).

Zkouška se koná v českém jazyce.

Zkouška je veřejná. Praktická část zkoušky a praktická zkouška není veřejná v případech, kdy to je nutné z hygienických důvodů nebo z důvodu ochrany zdraví a bezpečnosti práce.

Při ověřování kritérií, u kterých je jako způsob ověření uvedeno Praktické předvedení a ústní ověření, uchazeč prakticky předvádí daný úkol dle zadání a po té je v případě potřeby zkušební komisí dále dotazován.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná osoba do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou odbornou způsobilost a výsledek zapisuje do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky.

Výsledné hodnocení pro danou odbornou způsobilost musí znít:
- „splnil“, nebo
- „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé odborné způsobilosti.

Výsledné hodnocení zkoušky zní buď:
- „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny odborné způsobilosti, nebo
- „nevyhověl“, pokud uchazeč některou odbornou způsobilost nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí autorizovaná osoba vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze dvou členů. Všichni členové komise musí být přítomni u zkoušky po celou dobu trvání zkoušky.

Zkoušející je povinen provádět ověřování odborných způsobilostí při zkoušce přesně podle všech ustanovení tohoto hodnoticího standardu.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat tento požadavek:
- Středoškolské vzdělání ukončené maturitní zkouškou v oblasti průmyslové chemie, těžby a zpracování surovin, geologie, hornictví nebo strojírenství a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti výplachového hospodářství.

Další požadavky:
- Autorizovaná osoba musí být držitelem platného oprávnění k hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem podle věty první § 5 odst. 2 zákona č.61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost a praxi v povolání autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti a praxe v povolání v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Kompletně vybavené vrtné pracoviště, včetně výplachového systému a očišťovacího zařízení a mobilní výplachové laboratoře (centrifuga, flokulační stanice)
- Technický projekt vrtu
- Technický projekt podzemní opravy sondy
- Technická dokumentace vybraného strojního zařízení
- Nástroje a montážní nářadí (kleště, otevřené klíče, šroubováky, kladivo)
- Provozovací čistící prostředky (čistící bavlna, oleje a maziva)
- Provozní dokumentace

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda).

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro těžbu a úpravu nerostných surovin, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
MND Drilling & Services, a. s.